

SJUTTIO TAL, n. 5. Antal af sjuttio. *Han är på s-et*, på sjuttionde året. — Äfv. *Sjutiotal*.
SJUTTIOÄRIG, a. 2. 1) Sjuttio år gammal. *S. man, qvinna*. — 2) Som varar eller varat sjuttio år. *S-t krig*. — Äfv. *Sjutioärig*.

SJUTTON, grundtal. Sju och tio tillsammans.

SJUTTONDE, ordningstal. Som följer näst efter den sextonde.

SJUTTONDEDEL, m. 2. En del af ett helt, som är deladt i sjutton lika delar.

SJUTTONÄRIG, a. 2. 1) Sjutton år gammal. *En s. flicka*. — 2) Som varar eller varat sjutton år. *En s. sjukdom*.

SJUTUSEN, grundtal. Sju gånger tusen.

SJUTUSENDE, ordningstal. Som följer i ordningen näst efter den sextusende niohundrade nittonde nionde.

SJUÄRIG, a. 2. 1) Sju år gammal. *En s. häst*. — 2) Som varar eller varat sju år. *S-a kriget*.

SJÄP, n. 5. (fam.) eller

SJÄPA, f. 1. (fam.) Sjåpig qvinna.

SJÄPA, v. n. 1. (fam., om fruntimmer) eller **SJÄPA SIG**, v. r. 1. Bete sig barnsligt och oskickligt, göra sig till.

SJÄPIG, a. 2. (fam., om fruntimmer) Enfaldig, barnslig, tafatt och pepelig. *En s. flicka*. — *Sjäpighet*, f. 3. — *Sjäpigt*, adv.

SJÄL, **SJÄLHUND**, m. fl., se *Skäl, Skälhund, &c.*

SJÄL, f. 2. 1) a) Menniskans andliga del, eller det okroppsliga väsende, som innehåller grunden till hennes tankar, känslor och begär. *Ande*, som lifvar en organisk kropp, betjenar sig af den såsom verktyg och genom den uppenbarar sig. *Menniskan består af s. och kropp. Lära om s-en. Sörja för sin s-s eviga välfärd. De dödas s-ar. Svärja på s. och salighet, vid sin s.*, vid sin själs eviga välfärd. *Vid min s.*, ell. blott *Min s.!* betydande utrop eller svordomsuttryck, som i dagligt tal ofta brukas, t. ex.: *Min s., är icke det sant! Det har du, min s., rätt uti! Min s., skall han icke det få ångra! För s. och pina!* ett slags ifrån katolska tiden bibehållet uttryck, hvarmedelst man besvär, anropar någon om en sak, t. ex.: *För s. och pina, hjälp honom! Af s. och hjerta*, gerna, uppriktigt. — b) (i äldre och teosofisk mening) Menniskoandens omhölje, eller den del af människans väsende, genom hvilken anden verkar på och emottager intryck af kroppen. Jfr. *Ande*, 2, b. *Ande, själ och kropp*. — 2) Menniska, person. *Det finnes ingen levande s. i huset. Man räknar i den staden 5000 s-ar. Ingen s. rör sig*. — 3) Karakter. *Stora, små s-ar*. — 4) Sinne. *Vinet fröjdar, vederqvicker s-en. Det gör mig ondt i s-en*, bedröfvar mig på det högsta. — 5) (fig.) a) Liflighet, lif, värma, känsla. *Sjunga med mycken s. Det är mycken s. i hennes spel*. — b) Det förnämsta, det hufvudsakliga. *Redligheten är s-en i handel. Han är s-en i sällskapet*, lifvar det. — *Ss. S-sansträngande, -sansträngning, -sbildning, -slidande, -sodling, -sutbildning, -sutveckling, -sängest*.

SJÄLA, f. 1. Se *Själagräs*.

SJÄLADÖD, m. sing. (i kyrkl. stil) Andlig död.

SJÄLAFEST, m. 3. Se *Själamesa*.

SJÄLAFÖDA, f. 1. sing. Se *Själaspis*.

SJÄLAFÖRENING, f. 2. Själarnes förening.

SJÄLAGRÄS, n. 5. Örten *Serratula tinctoria*.

SJÄLAHERDE, m. 2. pl. — *herdar*. Se *Själäsörjare*.

SJÄLAMESSA, f. 1. (i katolska kyrkan) *Messa*, som hålles för afliden.

SJÄLAMORD, n. 5. (fig.) En människas andliga förderfvande, så att hon blifver fördömd.

SJÄLAMÖRDARE, m. 5. (fig.) En, som är orsak till en människas fördömselse.

SJÄLANÖD, f. sing. (i kyrklig stil) Andlig nöd, då en människa befinner sig i fara för sin själs eviga välfärd.

SJÄLARINGNING, f. 2. Ringning i kyrkklockorna för en afliden.

SJÄLARO, f. sing. Se *Själslugn* och *Själströst*.

SJÄLAS, v. d. 1. (fam., föga brukligt) Ligga i själlåget.

SJÄLASKATT, m. 3. (i kyrklig stil) 1) Skatt för själen. — 2) Samling af sådant, som kan vara för själen uppbyggligt.

SJÄLASÖMN, m. sing. (i kyrklig stil) Det människans tillstånd, då hon icke blifvit väckt till ånger öfver sina synder.

SJÄLASÖRJARE, m. 5. Andlig person, hvars kall är att sörja för människors eviga salighet. — *Syn.* *Själherde, Prest, Religionslärare*.

SJÄLATRÖST, f. sing. (i kyrklig stil) *Hvad* som kan lända till sjärens tröst och hugsvalelse.

SJÄLAVANDRING, f. 2. Den af vissa filosofer och religionsstiftare antagna förändringen af människosjärens vistelseort, i följd hvaraf hon lifvar åtskilliga kroppar efter hvarandra, antingen djurens, till hvilka hon förvisas efter döden, eller människokroppar, i hvilka hon återvänder bland de levande.

SJÄLÄVÅDA, f. 1. (i kyrklig stil) Fara för sjärens eviga välfärd.

SJÄLÄVÅRD, m. sing. *Vården* om människors själar eller om deras andliga upplysning till förvärfvande af evig salighet.

SJÄLÄVÄN, m. 3. pl. — *vänner*. 1) Vän med någon för dess själssegenskapers skull. — 2) (i kyrklig stil) Den, som verkar eller uppoffrar sig för människors eviga väl. Säges isynn. om Kristus såsom människoslagets återlösare.

SJÄLFULL, a. 2. Full af själ, d. v. s. af anda, känsla, lif och värma. *S. sång. S-t föredrag. — Själfullhet*, f. 3. — *Själfullt*, adv.

SJÄLLÖS, a. 2. Utan anda, känsla, lif och värma. — *Själlöshet*, f. 3. — *Själlöst*, adv.

SJÄLSÄDEL, m. sing. Själens ädelhet.

SJÄLSFRÄNDE, m. 3. pl. — *fränder*. En, som till karakter och höjelser liknar en annan. — Man säger äfv. *Själäfrände*. — *Syn.* *Själsvärvand*.

SJÄLSFÖRMÖGENHET, f. 3. (mest i plur.) Andlig förmögenhet, fallenhet, gåfva. — *Syn.* *Själsgåfva, Själskraft*.

SJÄLSFÖRVANDT, m. 3. Se *Själsvärvand*.

SJÄLSGÅFVA, f. 1. Se *Själsvärvand*.

SJÄLSHÖGHET, f. 3. Höghet i själen, upphöjda tänkesätt.

SJÄLSKRAFT, f. 3. 1) Förmåga till verksamhet hos själen. Mest i plural. *Uppbjuda alla sina s-er*. — 2) Se *Själsvärvand*. — 3) Kraftfullhet hos själen, kraftfull själ. *Åga mycken s.* — Jfr. Anm. vid *Själstyrka*.

SJÄLSLUGN, n. sing. Själens frihet ifrån oro, fruktan, ånger och förebråelser.

SJÄLSNÄRVÄRO, f. sing. Sjästillstånd, då man i en fara, i ett svårt eller brydsamt läge